

Granskning av bokslutsprocessen

Rapport

Järfälla kommun

KPMG AB

2022-03-22

Antal sidor 8

Järfälla kommun
Granskning av bokslutsprocessen

2022-03-22

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	3
2.1	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	3
2.2	Avgränsning	3
2.3	Revisionskriterier	4
2.4	Metod	4
3	Resultat av granskningen	5
3.1	Planering och kommunikation	5
3.2	Avstämning och kvalitetssäkring	6
3.3	Sammanställda räkenskaper	7
3.4	Analys och uppföljning	7
4	Slutsats och rekommendationer	7
4.1	Rekommendationer	7

Järfälla kommun
Granskning av bokslutsprocessen

2022-03-22

1 Sammanfattning

Vi har av Järfälla kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens rutiner och processen kring upprättande av bokslut.

Granskningen syftar till att konstatera om kommunen har rutiner för en effektiv bokslutsprocess som säkerställer att kommunens årsredovisning är rättvisande.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunens bokslutsprocess är effektiv.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunen att:

- ✓ anvisningarna kompletteras med information om att förvaltningarna ska upplysa om eventuella tvister, ovanliga transaktioner eller ändrade uppskattningar till ekonomiavdelningen.
- ✓ kvalitetssäkra bokslutsbilagorna för att säkerställa att förvaltningarna analyserar och förklarar väsentliga avvikelser i balans och resultaträkningen.
- ✓ Säkerställa att det råder spårbarhet mellan underliggande dokumentation såsom fakturor och redovisade belopp
- ✓ Säkerställa att väsentliga bedömningsposter såsom avsättningar för framtida åtaganden är tydligt dokumenterade och förankrade i styrkande underlag.

2 Inledning/bakgrund

Vi har av Järfälla kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens rutiner och processen kring upprättande av bokslut.

Revisorerna bedömer att det finns en *risk* för att det finns brister i avstämningar, information och beräkningar vilket kan få konsekvensen boksluten inte är tillräckligt väl dokumenterade och att tillräcklig intern kvalitetssäkring därför inte kan ske vilket i förlängningen skulle kunna resultera i att årsredovisningen inte ger en rättvisande bild. Bristande rutiner i bokslutsprocessen kan också leda till sen rapportering vilket försvårar en effektiv ekonomistyrning och relevanta beslutsunderlag.

Revisionen anser att det är *väsentligt* att det finns rutiner som säkerställer att kommunen kan avge en årsredovisning i rätt tid och med den kvalitet som erfordras. Det är därför viktigt att det finns en genomtänkt planering, en tydlig kommunikation, att det finns tillräcklig och rätt kompetens samt att det finns rutiner som säkerställer att differenser och andra frågeställningar åtgärdas i god tid.

Med anledning av ovanstående drar kommunens revisorer slutsatsen i sin riskanalys, att kommunens rutiner avseende bokslutsprocessen behöver granskas.

2.1 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Granskningen syftar till att konstatera om kommunen har rutiner för en effektiv bokslutsprocess som säkerställer att kommunens årsredovisning är rättvisande.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Avges årsredovisning i rimlig tid i förhållande till budgetprocessen?
- Finns det rutiner kring planering och kommunikation av bokslutsprocessen?
- Sker avstämningar av konton regelbundet och dokumenteras dessa?
- Finns det rutiner för att få vetskap om och hantera ovanliga transaktioner?
- Finns det rutiner för att kvalitetssäkra informationen i årsredovisningen?
- Har kommunen tillräcklig bemanning och kompetens för bokslutsprocessen?
- Finns det rutiner för att få uppgifter från bolagen till den sammanställda redovisningen och kvalitetssäkras dessa uppgifter?
- Finns det rutiner och verktyg för att analysera, följa upp och rapportera väsentliga förändringar och avvikelser i boksluten?

2.2 Avgränsning

Granskningen omfattar bokslutsredovisningsprocessen för årsredovisningen 2021

Järfälla kommun
Granskning av bokslutsprocessen

2022-03-22

2.3 Revisionskriterier

Vi kommer att bedöma om rutinerna uppfyller:

- Kommunallagen 11 kap.
- Kommunal redovisningslag och rekommendationer
- Tillämpbara interna regelverk, policys och beslut

2.4 Metod

Granskningen kommer att genomföras genom dokumentstudier och intervjuer/avstämningar med berörda tjänstemän.

Rapporten är faktakontrollerad av medarbetare på ekonomiavdelningen.

3 Resultat av granskningen

3.1 Planering och kommunikation

Inför bokslutsarbetet år 2021 har ekonomiavdelningen skickat ut följande dokument till förvaltningarna:

- ✓ Anvisning för Årsbokslut 2021
- ✓ Anvisningar för verksamhetsberättelser 2021
- ✓ Uppföljning, intern kontrollplan (inkl. rapportmall)
- ✓ Tidplan Årsredovisning

I tidplanen framgår även stoppdatum för olika insatser, exempelvis avstämd balansräkning, interna kundfakturor mm..

Instruktionerna redogör för brytdatum och hur olika poster ska hanteras, såsom exempelvis semesterdagar, interimsposter, leasing- och hyresavtal. Det framgår också hur bokslutsbilagorna ska upprättas och vad som ska framgå.

3.1.1 Bedömning

Vi bedömer att planeringen och kommunikationen kring delårs- och helårsbokslutet är tillfredsställande.

Vi rekommenderar att anvisningarna kompletteras med information om att förvaltningarna ska upplysa om eventuella tvister, ovanliga transaktioner eller ändrade uppskattningar till ekonomiavdelningen.

3.2 Avstämning och kvalitetssäkring

Posterna i balansräkningen stäms av och avslutas i sin helhet vid årsbokslutet per 31 december samt vid helårsbokslutet per 31 december.

Bokslutsbilagor upprättas för alla poster. Bilagorna signeras av den som upprättat dem och det sker kvalitetssäkring i form av attest. Avstämningarna är formellt fördelade på respektive förvaltning och chef.

Utöver avstämningarna vid delårs- och helårsbokslutet sker löpande uppföljning av ett flertal balanskonton bland annat leverantörsskulder, kundfordringar, avräkning mot lön, moms, skattekonto. Posterna stäms av varje månad. Kvalitetssäkring av text och sifferdel i årsredovisningen görs av flera personer.

Vi har i samband med granskningen av årsbokslutet genomfört en utökad kontroll av underliggande avstämningar och bokslutsspecifikationer. Vi har för ett antal balansposter noterat att spårbarhet mellan uppbokade belopp och underliggande dokumentation är bristfällig. Bland annat har brister noterats inom bland annat följande områden:

- Anläggningstillgångar (investeringar, omföringar mm)
- Avsättningar

Beträffande avstämningar och underliggande dokumentation för anläggningstillgångar (investeringar, omföringar mm) konstaterar vi att spårbarheten från uppbokat belopp till underliggande underlag vid flera av våra stickprov varit bristande och för ett antal stickprov har underlag såsom leverantörsfakturor mm kunnat identifieras.

Vad gäller granskade stickprov kopplat till avsättningar har vi noterat att uppbokat belopp och underliggande dokumentation och beräkningar inte stämmer överens beträffande marksaneringar.

3.2.1 Bedömning

Vi noterar att en mer genomgående avstämning och avslut som dokumenteras sker två gånger per år. Avstämningar sker månadsvis av väsentliga poster och upprättas av förvaltningarna.

Brister i avstämningar och underliggande dokumentation för anläggningstillgångar (investeringar, omföringar mm) innebär dels att kommunen riskerar att inte följa tillämplig lagstiftning samt att möjligheten att i efterhand kvalitetssäkra boksluten synnerligen försvåras.

Beträffande avsättning för marksanering konstaterar vi att det saknas spårbarhet mellan uppbokat belopp och underliggande underlag. Det är av stor vikt att redovisade poster är uppbyggda med tydliga underlag för att säkerställa en korrekt redovisning samt minska risken för fel.

3.3 Sammanställda räkenskaper

Vår granskning av den sammanställda redovisningen har inte resulterat i några avvikelser. Den sammanställda redovisningen omfattar de helägda bolagen Järfällahus AB och Järfälla Näringsliv samt det delägda Brandkåren Attunda.

3.4 Analys och uppföljning

Vi konstaterar att det finns bra rutiner för analys och uppföljning. Det finns skriftliga rutiner och mallar för bokslutsbilagor där det framgår att väsentliga avvikelser ska kommenteras. Vad som är väsentligt bedöms individuellt.

3.4.1 Bedömning

Vår bedömning är att ekonomiavdelningen har rutiner för analys och uppföljning.

4 Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunens bokslutsprocess är effektiv men att det finns förbättringsområden.

4.1 Rekommendationer

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunen att:

- ✓ anvisningarna kompletteras med information om att förvaltningarna ska upplysa om eventuella tvister, ovanliga transaktioner eller ändrade uppskattningar till ekonomiavdelningen.
- ✓ kvalitetssäkra bokslutsbilagorna för att säkerställa att förvaltningarna analyserar och förklarar väsentliga avvikelser i balans och resultaträkningen.
- ✓ Säkerställa att det råder spårbarhet mellan underliggande dokumentation såsom fakturor och redovisade belopp
- ✓ Säkerställa att väsentliga bedömningsposter såsom avsättningar för framtida åtaganden är tydligt dokumenterade och förankrade i styrkande underlag.

Datum som ovan

KPMG AB

Tomas Mathiesen
Auktoriserad revisor

Mikael Lind
Certifierad kommunal revisor

Järfälla kommun
Granskning av bokslutsprocessen

2022-03-22

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.